

Силабус освітнього компонента

Програма навчальної дисципліни

ІМІДЖЕЛОГІЯ ТА РОЗВИТОК SOFT SKILLS

Шифр та назва спеціальності
232 – Соціальне забезпечення

Інститут
ННІ Соціально-гуманітарних технологій

Освітня програма
Управління в сфері соціального забезпечення

Кафедра
Педагогіки і психології управління соціальними системами ім.акад. І.А. Зязюна (301)

Рівень освіти
Магістр

Тип дисципліни
Вибіркова

Семестр
2

Мова викладання
Українська

Викладачі, розробники

Грень Лариса Миколаївна

Larysa.Hren@khpi.edu.ua

Доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри педагогіки і психології управління соціальними системами ім. акад. І.А.Зязюна НТУ «ХПІ»

Автор понад 230 наукових та навчально-методичних праць.
Курси: «Адаптивне управління», «Основи інформаційно-аналітичної діяльності керівника соціального закладу», «Інформаційна політика та PR-технології в управлінні», «Оцінка потреб громад в соціальних послугах», «Розвиток громадянських компетентностей», «Інклюзія в соціальній сфері», «Історія соціальної роботи», «Тайм-менеджмент», «Лідерство в освіті», «Педагогіка фасилітації».

[Детальніше про викладача на сайті кафедри](#)

Загальна інформація

Анотація

Курс «ІМІДЖЕЛОГІЯ ТА РОЗВИТОК SOFT SKILLS» полягає у тому, що на сучасному етапі розвитку суспільства формуванню позитивного іміджу приділяється значна увага. Важливим є навчити здобувачів вміню формувати позитивний імідж, брати участь у розробці корпоративного іміджу, логічно обґрунтовувати та обстоювати власну позицію, бути здатними до навчання, розвивати комунікаційні якості, налагоджувати контакти з незнайомцями, розвивати уміння слухати і запитувати та давати відповіді, формувати точку зору та прийняття рішення та ін.

Мета та цілі дисципліни

Метою навчальної дисципліни «ІМІДЖЕЛОГІЯ ТА РОЗВИТОК SOFT SKILLS» є оволодіння практичними вміннями щодо формування позитивного іміджу, організовувати та проводити заходи, що формують «soft skills» та сприяють їх розвитку.

Формат занять

Лекції, практичні заняття, консультації. Підсумковий контроль – залік.

Компетентності

ЗК7. Навички міжособистісної взаємодії.

СК5. Здатність доводити знання та власні висновки до фахівців та нефахівців.

Результати навчання

РН3. Володіння методами комунікації у застосуванні різних форм взаємодії та спільної діяльності.

РН8. Автономно приймати рішення в складних і непередбачуваних ситуаціях

Обсяг дисципліни

Загальний обсяг дисципліни 120 год. (6 кредитів ECTS): лекції – 32 год., практичні роботи – 16 год., самостійна робота – 72 год.

Передумови вивчення дисципліни (пререквізити)

Основи інформаційно-аналітичної діяльності керівника соціального закладу, Адаптивне управління, Лідерство в управлінні соціальними процесами

Особливості дисципліни, методи та технології навчання

Лекції проводяться інтерактивно з використанням мультимедійних технологій через активний діалог, дискусію, проблемні питання. Застосовується колективне створення теоретичного контенту. За джерелами знань використовуються такі методи навчання: словесні (бесіда, дискусія, лекція, робота з книгою); наочні (розробка проєктів, презентація); ігрові (рольові); інтерактивні (створення, обговорення відеоматеріалів, презентації, проєкти, створення інших видів інформації); самостійні (опрацювання лекційного матеріалу та створення практичних завдань); дослідницькі (теоретичний аналіз наукових джерел, емпіричне дослідження).

Програма навчальної дисципліни

Теми лекційних занять

Тема 1. Іміджелогія як наука та навчальна дисципліна (2 год)

Поняття про спілкування як основу життєдіяльності людей та їхньої взаємодії. Основні завдання навчальної дисципліни «Іміджелогія». Системна характеристика іміджології її предмет, об'єкт, цілі та завдання.

Тема 2. Типи іміджів (4 год)

Сутнісні характеристики іміджу. Класифікація іміджів. Складові іміджу. Функції та роль іміджу в структурі сучасного світу. Основні вимоги до створення позитивного образу (світовий та вітчизняний доробки). Імідж та репутація, імідж і бренд – спільне і відмінне. Перехід від іміджу до міфу, процеси зіткнення міфів. Імідж у різноманітних соціокультурних контекстах.

Тема 3. Іміджмейкінг: сутність та основні принципи (2 год)

Цілі та завдання іміджмейкінгу. Основні терміни іміджмейкінгу. Основні принципи роботи з іміджостворюючими якістьями. Основні принципи організації іміджевих заходів (церемонії відкриття, прийоми, презентації, конференції, "круглі столи", фестивалі, спонсорство тощо).

Тема 4. Основні закономірності побудови іміджу (2 год)

Алгоритм формування іміджу. Соціально-психологічні особливості формування іміджу. Когнітивні та комунікативні закономірності процесу створення іміджу. Стратегічні і тактичні цілі й завдання формування іміджу.

Тема 5. Інструментарій іміджелогії та іміджеві стратегії (2 год)

Імідж і PR: пошук ефективних методів впливу на аудиторію. Інструментарій іміджології: позиціонування, маніпулювання, міфологізація, емоціоналізація, вербалізація, деталізація,

акцентування інформації, архаїзація, дистанціонування, метафоризація, дослідження громадської думки тощо. Імідж як спосіб візуальної комунікації. Моделі візуальної комунікації.

Тема 6. Зовнішній вигляд як запорука успішного ділового іміджу (2 год)

Вибір ділового гардеробу. Важливість дрібних деталей, підбір аксесуарів.

Тема 7. Формування корпоративного іміджу(4 год).

Складові іміджу організації. Загальні ознаки іміджу організації. Провідні напрями формування корпоративного іміджу (PR, реклама, фірмовий стиль, корпоративна культура тощо). Основні параметри іміджу організації. Вплив чинників зовнішнього середовища організації на перебіг та напрямок процесу створення іміджу. Основні чинники внутрішнього середовища організації, що впливають на імідж організації. Основні етапи формування іміджу організації. Зміна іміджу організації як основа стратегії у кризовій ситуації. Основні форми розроблення та підтримання позитивного іміджу організації. Особливості побудови корпоративного іміджу у фінансовій сфері.

Тема 8. Підготовка та проведення ділових переговорів: інструменти, тактика, стратегія, психологічні аспекти (4 год)

Методи ведення переговорів Психологічні аспекти ведення ділових переговорів. Особливості міжнародних переговорів

Тема 9. Технології формування політичного іміджу.. (2 год)

Методи формування політичного іміджу: "клапана", "живої мішені", "краплі", "підказки", резонансної технології і т. д. Стратегія формування політичного іміджу. Основні тактики створення іміджу політика. Маніпулятивні прийоми та технології у політичній комунікації. Соціально-психологічні моделі створення політичного іміджу. Інформаційно-комунікативні технології як фактор ефективного функціонування політичного іміджу.

Тема 10. Особливості формування позитивного іміджу України (2 год)

Складові іміджу країни. Зовнішній імідж країни: основні механізми формування, підтримання, корекції та управління. Внутрішній імідж країни: умови формування. Об'єктивні іміджі країни (економічний, соціальний, гуманітарний, політичний, культурний, економічний тощо.). Роль ЗМІ у процесі створення іміджу країни. Основні функції іміджу країни. Суб'єктивні та об'єктивні фактори побудови іміджу країни

Тема 11. Соціальні, «м'які» навички (soft skills) (2 год)

Логічне обґрунтування та обстоювання своєї позиції, здатність до навчання, комунікаційні якості, налагодження контактів з незнайомцями, уміння слухати і запитувати та давати відповіді, формування точки зору та прийняття рішення та інші.

Тема12. Заходи, що формують «soft skills» та їх розвиток (6 год)

Комунікативні навички: дискусії, цикл занять "Мова і професія".

Командна робота та співпраця: соціальні проекти, профорієнтаційна робота, майстер-класи.

Адаптивність: проходження переддипломної практики у соціальних закладах, участь у професійних конференціях, соціальна адаптація людини з особливими освітніми потребами.

Вирішення проблем: створення сторінки "Психологічна підтримка", ситуативні завдання у групах, соціальна реклама, круглий стіл.

Критичне спостереження: обговорення проблем у соціальній сфері.

Вирішення конфліктів: анкетування студентів на виявлення вмінь розв'язувати конфлікти,

тестування студентів на схильність до конфліктів та стратегій поведінки в конфліктах;

Розв'язування ситуаційних вправ: «Ескалатор конфліктів».

Пропозиції алгоритмів створення психологічного комфорту в колективі.

Теми практичних занять

Тема 1, 2. Іміджологія як наука та навчальна дисципліна. Типи іміджів (2 год)

Обговорення питання: «Що Ви знаєте про імідж та його особливості».

Презентація та обговорення сучасних тенденцій у формуванні іміджу.

Тема 3. Іміджмейкінг: сутність та основні принципи (2 год)

Дискусія на тему «Як іміджеві заходи впливають на формування іміджу».

Тема 4. Основні закономірності побудови іміджу (2 год)

Аналіз чинників, які впливають па побудові іміджу. Роль комунікації у формуванні іміджу.

Тема 5. Інструментарій іміджології та іміджеві стратегії (2 год)

Імідж і PR: пошук ефективних методів впливу на аудиторію. Дискусія на тему «Яким чином маніпулювання та міфологізація впливають на формування іміджу».

Тема 6. Зовнішній вигляд як запорука успішного ділового іміджу (2 год).

Особливості стилю одягу ділового чоловіка та ділової жінки

Тема 7. Формування корпоративного іміджу (2 год)

Як реклама, корпоративна культура та фірмовий стиль впливають на формування іміджу установи. Розробка стратегії формування позитивного іміджу організації.

Тема 11. Соціальні, «м'які» навички (soft skills). Заходи, що формують «soft skills» та їх розвиток (2 год)

Дискусія на тему «Міфи про м'які навички». Круглий стіл

Тема 12. Заходи, що формують «soft skills» та їх розвиток

Майстер-клас "Формування «soft skills» у майбутній професійній діяльності"

Теми лабораторних робіт

Заповнюється за наявності в плані лабораторних занять.

Самостійна робота

Відомості щодо самостійної роботи та індивідуальних завдань (ІДЗ/РГЗ/КР/КП), якщо це передбачено планом, способів її перевірки та оцінки.

Індивідуальні завдання

Реферат

1. М'які навички - фундамент для побудови успішної кар'єри.
2. Формування іміджу майбутнього фахівця.
3. Від іміджу студента до іміджу університету у світі - шляхи формування.
4. Культура ділового спілкування майбутнього фахівця соціальної сери.
5. Імідж сучасного керівника, особливості його формування.
6. Імідж сучасної жінки в Україні.
7. Внутрішній світ студентства і розвиток soft skills.
8. Іміджмейкер і його роль у формуванні іміджу публічних осіб.
9. Комунікативні технології у процесі іміджмейкінгу.
10. Напрями формування корпоративного іміджу.
11. Роль реклами у формуванні іміджу установи (підприємства).
12. Формування іміджу країни на міжнародній арені.
13. Культурноосвітні стратегії іміджелогії.
14. Технічні та м'які навички у професійній діяльності.
15. Роль soft skills у педагогічній діяльності.
16. Soft skills в управлінській діяльності керівника.
17. Soft skills у професійній діяльності психолога.
18. Тренінгові технології у формуванні soft skills.
19. Використання soft skills у сфері соціального забезпечення.
20. Використання soft skills з постраждалими внаслідок воєнного конфлікту.
21. Soft skills у комунікаціях з людьми, що опинилися у складних життєвих обставинах.
22. Soft skills в інклюзивному освітньому середовищі.

Література та навчальні матеріали

«Основна література»

1. Барна Н. В. Іміджелогія: Навч. посіб. для дистанційного навчання / За наук. ред. В. М. Бебика. - К.: Університет «Україна», 2008. 217 с.
2. Бондаренко І. С. Іміджологія: Імідж особистості: Навч.-метод. посібн. для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» напряму підготовки «Реклама і зв'язки з громадськістю». Запоріжжя: ЗНУ, 2014. 162 с.
3. Бондаренко І. С. Іміджологія у системі гуманітарних знань: культурноосвітні стратегії. Запоріжжя: Запорізький національний університет, 2016. 320 с.

4. Бугрим В. В. Іміджологія. Іміджмейкінг: навчальний посібник. К.: ВПЦ «Київський університет», 2014. 250 с.
5. Варцаба Н. Комунікативні технології у процесі іміджмейкінгу та особливості їх застосування у сфері іміджу корпорації. *Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія*. 2018. № 4. С. 102-109. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bdi_2018_4_16.
6. Грень Л.М., Грибко О.В. Комунікативний компонент лідерського потенціалу державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування: шляхи формування. *Вісник Національного технічного університету «ХПІ»*. Сер.: Актуальні проблеми розвитку українського суспільства: зб. наук. пр. – Харків : НТУ «ХПІ», 2021. – № 2. – С. 33-38.
7. Грень Л.М., Черкашин А.І. Чеботарьов М.К. Інклюзивне освітнє середовище в закладах вищої освіти: шляхи створення. *Теорія і практика управління соціальними системами*. – Харків: НТУ «ХПІ», 2021. – № 2. – С. 70-80.
8. Кет Маклеллан . Що таке м'які навички і як їх розвинути. <https://www.britishcouncil.org.ua/blog/what-soft-skills-why-develop>
9. Мороз, В., Мороз, С., Грень, Л., Помаза-Пономаренко, А. (2020). Мотивація трудової діяльності: крос-культурні особливості та їхній прояв у системі соціально-економічних відносин. *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики*, 4(35), 530-538. https://doi.org/10.18371/fcaptp.v4i35.222541_2020. DOI: <https://doi.org/10.18371/fcaptp.v4i35.222541>
10. М'які навички [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://hr.portal.ru/varticle/gibkie-navyuki> (дата звертання 3.10.2020).
11. Палеха Ю. І. Іміджологія : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. К. : Вид-во Європейського ун-ту, 2005. 324 с.
12. Пометун О. І. М'які навички вчителя для міцної школи. Стан освітнього процесу в умовах викликів сьогодення : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (Дніпро, 12 лютого 2021 р). Дніпро : Міжнародний гуманітарний дослідницький центр, 2021. – С. 148 – 150.
13. Хавкіна Л. М. Іміджологія: навчально-методичний посібник Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2013. 64 с.
14. Hren, L.M., Chebotarev, M.K., Ruban, A.V., Shvedun, V.O., Sysoeva, S.I., Stankevych, S.V., Smirnova, L.N., Sokolov, A.S. (2021). [The philosophy of environmental management: evolution of the scientific conceptions](#). *Ukrainian Journal of Ecology*, 11(2), 378-381. DOI: 10.15421/2021_126
- Додаткова література
1. Грень Л. М., Панфілов Ю. І. Ділове спілкування – невід'ємна складова управлінської діяльності керівника соціального закладу. *Вісник Національного технічного університету «ХПІ»*. Сер.: Актуальні проблеми розвитку українського суспільства: зб. наук. пр. – Харків : НТУ «ХПІ», 2023. – № 1. – С. 35-42.
2. Грень Л.М., Курбанова М.Ш. Шляхи формування професійного іміджу майбутнього фахівця освітніх, педагогічних наук у закладах вищої освіти: порівняльний аналіз вітчизняного і зарубіжного досвіду. *Теорія і практика управління соціальними системами*. – Харків: НТУ «ХПІ», 2022. – № 4. – С. 26-39.
3. Супрун О.М. Розвиток soft skills у контексті навчання іноземної мови / О.М. Супрун, Н. В. Зайцева // *Збірник центру наукових публікацій «Велес» за матеріалами V міжнародної науково-практичної конференції: «Наука в епоху дисбалансів»*, м. Київ: збірник статей (рівень стандарту, академічний рівень). – К.: Центр наукових публікацій, 2019. – С. 52-58.
4. 9 м'яких навичок, які роботодавці очікують сьогодні від співробітників. URL: <https://osvitanova.com.ua/posts/6238-9-miakykh-navychok-ia-robotodavtsi-ochikuiut-sohodni-vid-spivrobotnykiv>
5. Hren L., Kirsanov I. Formation of emotional intelligence in the process of preparation of future social professionals in higher education institutions. *Теорія і практика управління соціальними системами*. – Харків: НТУ «ХПІ», 2023. – № 4. – С. 20-29.
6. Larysa Hren, Volodymyr Bulba, Olha Rudenko, Tamara Ivanova. Socio-psychological characteristics of adaptation of women leaders in the modern world. «Global Scientific Trends: Economics and Public Administration». Vol.3/2023. P. 36- 48.
7. Kurbanova M. The role of “portfolio” technology in forming professional image of a future specialist in education and pedagogical sciences at higher education establishments. *Україна і світ: гуманітарно-технічна еліта та соціальний прогрес: Матеріали міжнар.наук.-теор. конференції студ. та аспір.* 14–15 квітня 2023 року: - Харків: НТУ „ХПІ”, 2023. – 540 с. С. 28-30.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ

1. Офіційний сайт Президента України. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.president.gov.ua/>. 2. Офіційний сайт Верховної Ради України. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua/>. 3. Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>. 4. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishchaosvita/zatverdzeni%20standarty/12/21/029-informatsiyna-bibliotechna-taarkhivna-sprava-bakalavr.pdf>

Система оцінювання

Критерії оцінювання успішності студента та розподіл балів

Підсумкова оцінка розраховується як сума балів за такими критеріями:

Активність при вивченні тем на лекціях - 20 балів

Робота на практичних заняттях за темами: 20 балів

Самостійна робота за темами: 10 балів

Індивідуальне завдання - 10 балів

Поточне тестування - 20 балів

Залік - 20 балів

Шкала оцінювання

Сума балів	Національна оцінка	ECTS
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B
75–81	Добре	C
64–74	Задовільно	D
60–63	Задовільно	E
35–59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX
1–34	Незадовільно (потрібне повторне вивчення)	F

Норми академічної етики і політика курсу

Студент повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХПІ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції інституту. Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності НТУ «ХПІ» розміщено на сайті: <http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/akademichna-dobrochesnist/>

Погодження

Силабус погоджено

Дата погодження, підпис

Завідувачка кафедри
Ніна ПІДБУЦЬКА

Дата погодження, підпис

Гарант ОП
Лариса ГРЕНЬ